

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-259-3-3>

**DETERMINING THE AESTHETIC IMPACT
OF THE GENERAL COLOR SOLUTION IN INTERIOR DESIGN
FROM THE POINT OF VIEW OF PSYCHOLOGY**

**ВИЗНАЧЕННЯ ЕСТЕТИЧНОГО ВПЛИВУ
ЗАГАЛЬНОГО КОЛІРНОГО РІШЕННЯ У ДИЗАЙНІ
ІНТЕР'ЄРНОГО ПРОСТОРУ З ПОЗИЦІЇ ПСИХОЛОГІЇ**

Rylypchuk O. D.

*PhD of Technical Sciences,
Associate Professor, Department of
Design,
Kyiv National University of
Construction and Architecture,
Kyiv, Ukraine*

Пилипчук О.Д.

*кандидат технічних наук,
доцент кафедри дизайну
Київський національний університет
будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

Polubok A. P.

*PhD of Technical Sciences,
Associate Professor, Department of
Design,
Kyiv National University of
Construction and Architecture,
Kyiv, Ukraine*

Полубок А. П.

*кандидат технічних наук,
доцент кафедри дизайну
Київський національний університет
будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

Adamovych D. R.

*Lecturer at the Department of Design,
Kyiv National University of
Construction and Architecture,
Kyiv, Ukraine*

Адамович Д. Р.

*викладач кафедри дизайну
Київський національний університет
будівництва і архітектури
м. Київ, Україна*

Естетичний вплив – оцінка дійсності, з огляду на прекрасне, що пов'язано з потребою людини бачити навколишнє середовище прекрасним і досконалим. Воно здатне бути джерелом краси, захоплення, натхнення, збудження та може підкорятися «законам краси» в дизайні і мистецтві. Для цього використовують асоціативні можливості кольорів в дизайні інтер'єру, особливості його емоційного, естетичного, а також символічного впливу з позиції психології. Естетичні можливості колористики, що складаються

з різноманітних ефектів впливу кольору і можливості керувати ними – є основою для художника-дизайнера в рішенні поставленого творчого завдання, досягненні потрібного емоційного сприйняття (естетичного хвилювання, відчуття прекрасного, естетичних цінностей) [1].

Колір – це один із основних інструментів впливу на людину, при цьому її око завдяки своїм фізіологічним функціям бачить тільки ті предмети, що мають визначений колір і які можливо сприймати у просторі. Наприклад, Й.-В. Гете охоплює природу і все живе як єдине ціле у взаємозв'язку «світло – колір – емоція» [2]. Загалом у психології питання кольору і темпераменту, кольору й індивіда, базується на фізіології нервової системи – як вищої (кори головного мозку), так і вегетативної. При цьому зміна станів роздратування і гальмування відчувається людиною як зміна емоцій або психічного комфорту чи дискомфорту [3]. Психологічна дія кольорів безпосередньо пов'язана з кольоровими асоціаціями й асоціативним впливом, де розрізняють асоціацію за складністю (у просторі та часі), подібністю, контрастом [4]. Для оцінки їх відмінностей існує поняття якості асоціацій – оцінка враження емоцій, викликаних будь-яким кольором, які пов'язані з предметом чи явищем, постійно зафарбованим у певний колір.

Кольорові асоціації, викликані візуальним сприйняттям, розрізняють на ті, що пов'язані суб'єктивними й об'єктивними переживаннями та ті, що пов'язані з діяльністю суто біологічних органів чуття, наприклад, так звані дотикові асоціації. Для подальшого дослідження, в контексті нашої теми, в першу чергу необхідно розглянути питання суб'єктивного сприйняття кольору і його сполучень, так як воно безпосередньо стосується реакції від сприйняття людиною навколишнього простору.

Потрібно враховувати, що в різних культурах існують різні точки зору про психологічний вплив кольору на людину, що сформувались впродовж століть. За тим, який колір людина обирає в той чи інший момент часу і яким кольором хоче оточити себе в інтер'єрі, в результаті можна багато розповісти про її психологію та характер [5]. Індивідуальне ставлення людини до кольору несе інформацію про його типологічні якості, темперамент і характер особистості [6]. Емоційні стани людини впливають на ситуативне ставлення до кольору (зміни кольорової чутливості, колірних переваг та ін.). Емоційні

особливості (властивості) суб'єкта також знаходять своє відображення в різних варіантах колірних переваг. Взаємозв'язок емоцій і кольорів є закономірно обумовлений, з одного боку з психофізичними характеристиками кольору, а з іншого – її психофізіологічною організацією. Візуальне сприйняття кольору у творах образотворчого мистецтва відбувається не тільки відповідно до індивідуальних особливостей психіки глядача, а й усталеними у певному епосі типами символіки кольору.

Доцільність у формуванні гармонійної колористичної структури середовища житлового простору людини існує тому, що естетичний вплив інтер'єрного простору складається із загальної органічної і художньої єдності та узгодженості, яка, в першу чергу, залежить від відчуття однорідності загальної поліхромії. Безладне використання різноманітних кольорів викликає відчуття неспокою. Монохромність призводить до монотонності і викликає ефект нудьги. Для вирішення завдань колористичного оформлення простору, в першу чергу, потрібні знання властивостей кольору, пов'язаних з оптичними, фізіологічними, психологічними й емоційними законами. На практиці їхній вплив тісно переплітається. Тут потрібно згадати і про ступінь зацікавленості реципієнта отриманою інформацією – просторовим оточенням, яке безпосередньо залежить від чуттєвого сприйняття [7].

Для художника, декоратора, дизайнера у своїй роботі необхідно враховувати уподобання реципієнта, вміло користуватися основними законами композиції просторового середовища, та створення художньої форми, сформувати функціональні й інформативні якості простору, створити в ньому певний художньо-асоціативний образ і потрібний емоційний настрій. Естетичні завдання й емоційний вплив взаємопов'язані та являють собою ряд засобів у досягненні візуального комфорту, де потрібні асоціації створюються за допомогою відпо-відних композиційних прийомів з метою зниження негативного психологічного навантаження. Естетичне композиційне рішення простору (відкритого та внутрішнього), загальна гармонія, образи, створюють настрій, що не викликає роздратування. В цілому це допомагає досягти екологічно-комфортних умов існування людини в середовищі та, деякою мірою, перетворити навколишній простір – що є основною метою будь-якого виду образотворчого мистецтва [8]. При цьому візуальне середовище, створене архітекторами, дизайнерами і художниками за допомогою всіх видів мистецтва, безпосередньо

впливає на людину, яка у процесі сприйняття отримує естетичну насолоду та психологічний комфорт.

Література:

1. Пилипчук О.Д., Полубок А.П. Застосування естетичних можливостей колористики інтер'єру в навчальному процесі підготовки художників-дизайнерів // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. Київ: КНУБА, 2021. Вип. № 61. С. 107–115. DOI: <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2021.61.107-115>.

2. Гетте И.-В. и его учение о цвете / состав. С.В. Месяц. М.: Кругъ, 2012. 464 с.

3. Моль А. Теория информации и эстетического восприятия / пер. с франц. Б.А. Властьюка, Ю.Ф. Кичатова, А.И. Теймана. М.: Мир, 1966. 351 с.

4. Pylypchuk, O. (2020). Determination of methods for improving the aesthetic of the environment with the help of visual art. Colloquium-journal, Warszawa, Polska, 30(82), 4–6. DOI: <https://doi.org/10.24412/2520-2480-2020-3082-4-6>.

5. Тернер В. Символ и ритуал / состав. и автор предислов. В.А. Бейлис. М.: Наука, 1983. 277 с.

6. Базыма Б.А. Психология цвета: теория и практика. Х.: Речь, 2005. 110 с.

7. Пилипчук, О.Д., Полубок, А.П. Современные методы взаимодействия художественно-изобразительной и проектно-дизайнерской практики. Materials of the International scientific and practical conference Cultural studies and art criticism: things in common and development prospects: conference proceedings, 27–28 November 2020, Venice. Riga: Baltija Publishing, 2020, 12–15. ISBN 978-9934-26-004-9. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-004-9-70>.

8. Pylypchuk O.D., Polubok A.P., Avdieieva N.Yu. (2022). Determination of modern methods of formation of creative abilities in the training of future designers 022 «Culture and art». International scientific conference «The role of psychology and pedagogy in the spiritual development of modern society: conference proceedings, July 30–31, 2022. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. 308–310. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-83>.